

Lär dig engelska med bilder

Mappia AB

www.mappia.se

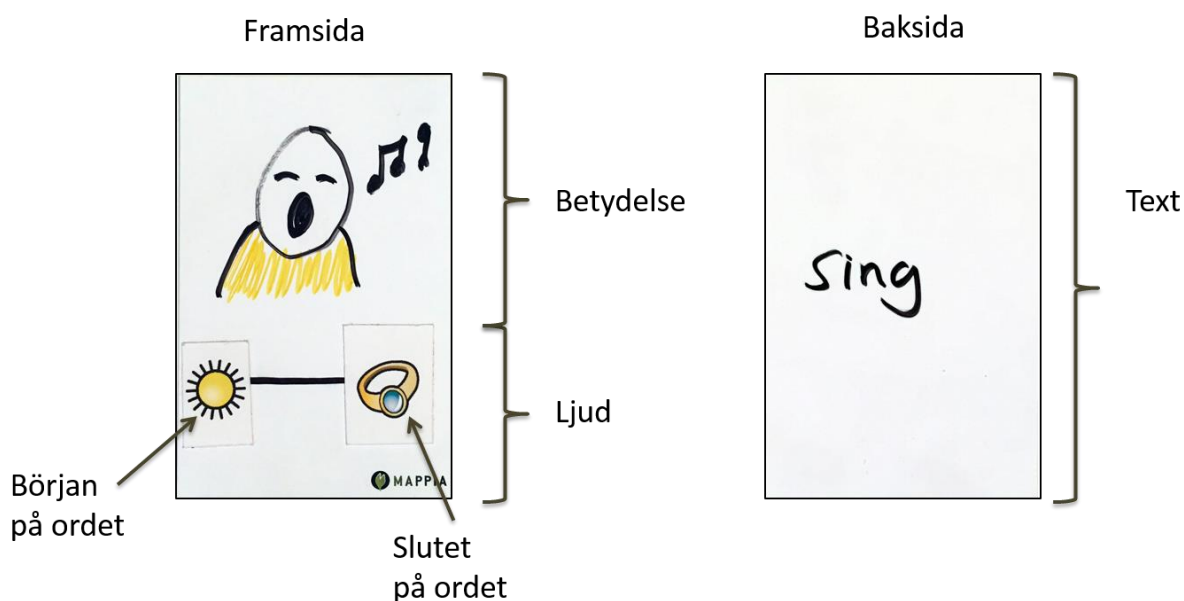
Facebook.se/mappia

Twitter/mappiaab

Hur funkar metoden?

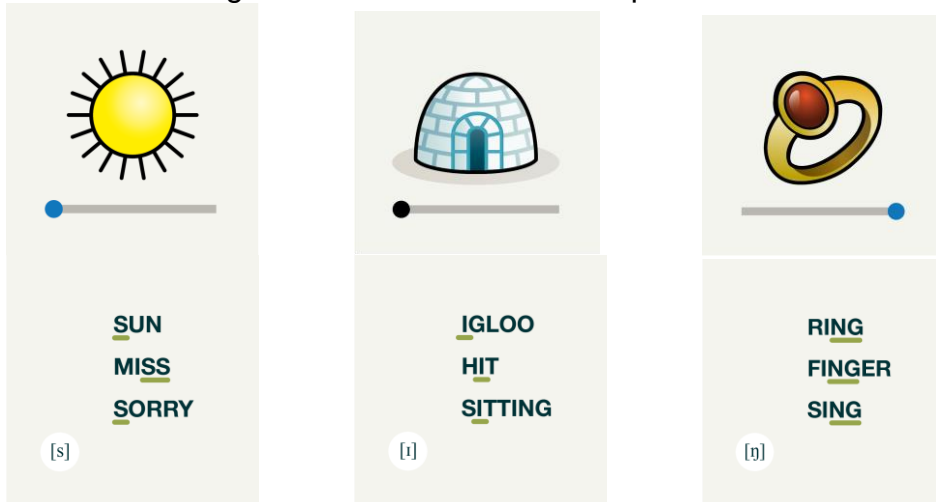
Att lära sig ett nytt språk innebär alltid arbete. Vi behöver lära in och träna på en stor mängd ord, uttryck och grammatik. För att göra språkinläring så enkel (och rolig) som möjligt så utgår vi från hur hjärnan lär.

Med denna metod så kommer du att tillverka kort med bilder på, ett för varje nytt ord du vill lära dig. På baksidan av kortet skriver du ordet du vill lära dig, till exempel "sing". Du vill nu lära dig två saker om detta ord – dels vad det betyder och dels hur det uttalas. Därför är framsidan på kortet indelad i två delar. I den övre delen ritar eller klistrar du in en betydelsebild (som visar vad ordet "sing" betyder) och i den nedre klistrar du in någon eller några ljudbilder (som visar hur ordet "sing" uttalas).

I verktyget ingår färdiga ljudbilder för alla ljud i engelska. Det finns 44 språkljud (fonem) i engelska, och för vart och ett av dem har vi tagit fram en bild som motsvarar ljudet. Resultatet är ett "ljudalfabet", där varje ljud i engelska motsvaras av en bild. Till exempel, i ordet "sing" finns tre ljud: s-ljud, i-ljud och ng-ljud (skrivs [ŋ] med fonetiska tecken). För varje ljud har vi valt ut ett ord där ljudet ingår, och ritat en bild av ordet (t.ex. för s-ljudet har vi valt "sun"). Under bilden finns ett streck med en prick som visar var i ordet ljudet finns (t.ex. s-ljudet och i-ljudet finns i början på "sun" respektive "igloo", medan ng-ljudet finns i slutet på "ring"). Pricken är blå för konsonanter och svart för vokaler. Ljudbilderna är framtagna för engelska, men kan i viss utsträckning användas även för andra språk.

Varför betydelsebilder?

Alla minnen lagras i hjärnan som kopplingar mellan nervceller. När små barn lär sig sitt första språk så skapar de kopplingar mellan varje nytt ord och det begrepp de förknippar med ordet. Dessa nät av kopplingar fylls ständigt på. När vi till exempel tänker på ordet katt så associerar vi samtidigt till en mängd saker; den vetenskapliga definitionen av katt, katten vi hade när vi var små, vad vi tycker om katter, hur katter luktar, känns, ser ut och låter, hur ordet katt stavas och låter osv. När vi lär oss ett nytt språk vill vi använda så mycket som möjligt av de befintliga kopplingarna till begreppet katt. Traditionellt lär vi oss språk genom att försöka koppla det nya ordet ("cat") till den svenska motsvarigheten ("katt"). Vi vill göra mer. Vi vill koppla det nya ordet ("cat") och det nya ljudet ([kæt]) till så stor del som möjligt av det befintliga nätet av katt-kopplingar. Därför arbetar vi med bilder, eftersom de lättare ger oss tillgång till vår befintliga kunskap. Ingenstans i verktyget används svenska översättningar.

Varför ljudbilder?

Ett vanligt sätt att lära sig utantill är att upprepa ord för sig själv tills de verkligen sitter – man lär sig då genom ljudkopplingar. Detta är bra, men kan förstärkas genom användande av bilder. Särskilt för långa, abstrakta ord kan det vara svårt att minnas ordet bara genom att upprepa det några gånger. Vissa grupper, t.ex. dyslektiker, har ännu svårare att lära sig bara genom ljudkopplingar. Genom att sätta t.ex. en sol i början på ordet (som i "sing") får du en ledtråd till ljudet, och kan kanske komma ihåg resten av ordet. Mappias ljudbilder bygger på IPA, International Phonetic Alphabet.

Hur gör jag?

Om du arbetar med ett barn så är det enklast att utgå från den lärobok barnet använder i skolan. När ni lär in ord väljer ni helt enkelt de ord som finns i barnets lärobok. Det är lagom att lära in 10-15 nya ord per vecka (om det är möjligt).

Om du använder verktyget som vuxen så kan du antingen utgå från en lärobok, eller använda någon av de listor över vanligast förekommande ord som finns på nätet (se t.ex. www.fluent-forever.com).

För att använda verktyget på bästa sätt behöver du gå igenom tre steg.

- Steg 1: Träna på ljudbilderna
- Steg 2: Tillverka kort
- Steg 3: Träna på korten

Steg 1: Träna på ljudbilderna

I detta steg tittar du igenom "ljudalfabetet" så att du förstår hur det fungerar. Försök gärna lära dig bilderna för några av de vanligaste ljuden, det kommer att underlätta i nästa steg. Om du arbetar med barn så är det väldigt bra att här spela det tillhörande memory-spelet (ingår inte i basprodukten). Med barn är det extra viktigt att lägga tid här, så att nästa steg känns lätt. Du (eller barnet) behöver dock inte kunna alla ljudbilder helt utantill, så detta steg kan gå ganska snabbt.

Steg 2: Tillverka kort

Nu börjar det roliga! Här vill vi koppla till så många befintliga kopplingar som möjligt, och gärna vara kreativa. Vi ska tillverka kort som i exemplet "sing" ovan, med betydelsebild och ljudbild på framsidan. Att rita (eller klippa ut) en betydelsebild är dock väldigt olika svårt för olika typer av ord. Substantiv är ofta ganska lätta att rita (t.ex. "cat", "house", "car") och även verb fungerar ofta (t.ex. "sing", "run", "jump"). Men hur ritas man ord som t.ex. "honest" eller "ambiguous"? För att inte tala om ord som "in", "this", "that". För att hantera detta så kommer vi att tillverka två olika typer av kort; kort för ord som går att rita och kort för ord som är svåra att rita. En rekommendation är att börja med att använda metoden för ord som går att rita, och gå över till de svårare orden efter ett tag.

Steg 2a: Tillverka kort för ord som går att rita

- Skriv ordet på engelska på baksidan av kortet.
- Rita (eller klipp ut) en betydelsebild på övre delen av kortets framsida. Tänk på att du inte behöver vara någon konstnär! Syftet här är att knyta an till så mycket som möjligt av din befintliga kunskap, så lägg gärna lite tid på att fundera på vad t.ex. ordet "cat" betyder för dig. Det behöver inte bli en snygg bild, det viktiga är att du lagt tid på att fundera ut den. När du ritas kan du tänka på att bilder är lättare att minnas om de är enkla och har en stark kontur. Fundera också gärna på vad som är

karaktäristiskt för bilden – det kan t.ex. vara en form eller ett mönster. När du ritar verb kan du gärna använda streck för att visa rörelse.

- Rita ett streck på nedre delen av kortet, och sätt ut en eller flera ljudbilder. Fundera över vilka ljud som ger bra ledtrådar till helheten. Ofta är det första ljudet viktigt, ibland även det sista eller någon betoning. Om ordet är lätt att komma ihåg kanske du inte behöver några ljudbilder alls. För långa, komplicerade ord kan det också vara ett alternativ att rita egna ljudbilder för en större del av ordet. Om du t.ex. vill lära dig ordet "preposterous" så skulle du kunna rita en bild för pre (före, t.ex. någon som står före en kö) och en bild för post (t.ex. ett brev). Om du är osäker på vilka ljud det är som finns i ordet (särskilt vokalerna kan vara väldigt luriga) så finns det många bra sajter på nätet där du kan skriva in ordet och få ut den fonetiska texten (se t.ex. <http://www.phonemicchart.com/>, obs. dock att de fonetiska tecknen kan skilja sig något åt mellan olika sajter).

Steg 2b: Tillverka kort för ord som är svåra att rita

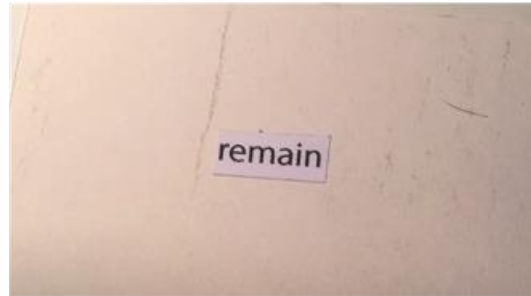
För att tillverka kort för ord som är svåra att rita använder vi meningar. Detta är bra även för att lära sig grammatik.

- Hitta en mening som innehåller ordet du vill lära dig. Om du använder en lärobok finns i princip alltid en text som du kan hämta meningar från. Om du inte använder en lärobok finns exempel på meningar på t.ex. <http://sentence.yourdictionary.com/>. Om du vill lära dig grammatik kan du t.ex. utgå från en grammatikbok, och plocka exempelmeningar från den.
- Skriv ordet du vill lära dig på engelska på baksidan av kortet. Om det är flera ord i meningen du vill lära dig så kan du tillverka flera kort med samma mening.
- Skriv resten av meningen på framsidan av kortet, och lämna ett mellanrum där ordet du ska lära dig finns. (Om det är jobbigt att skriva går det utmärkt att skriva ut/kopiera meningar och limma fast).
- Välj ut 1-2 ljudbilder till ordet, och klistra in i mellanrummet.
- Slutligen, rita en betydelsebild till *hela* meningen. När du väljer betydelsebild att rita så är det bra att fundera över *situationen* som meningen beskriver. Har du någonsin varit i en liknande situation? Vad fanns där som var typiskt? Och igen – det behöver inte bli snygga bilder, det är inte poängen.

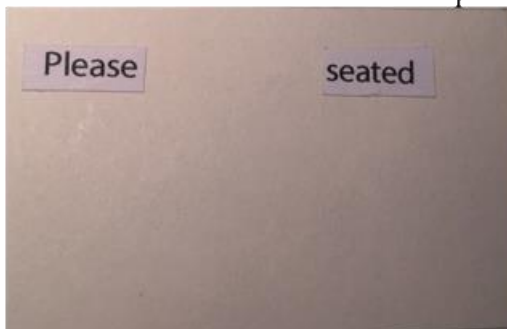
Klipp ut ordet du vill lära dig

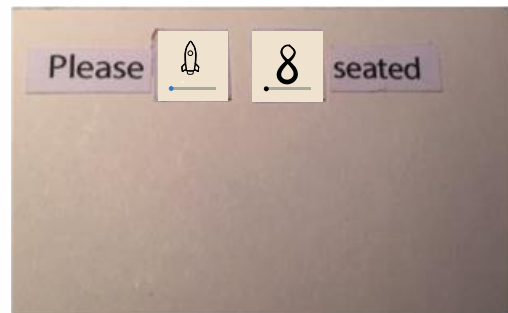
Klistra fast det på baksidan

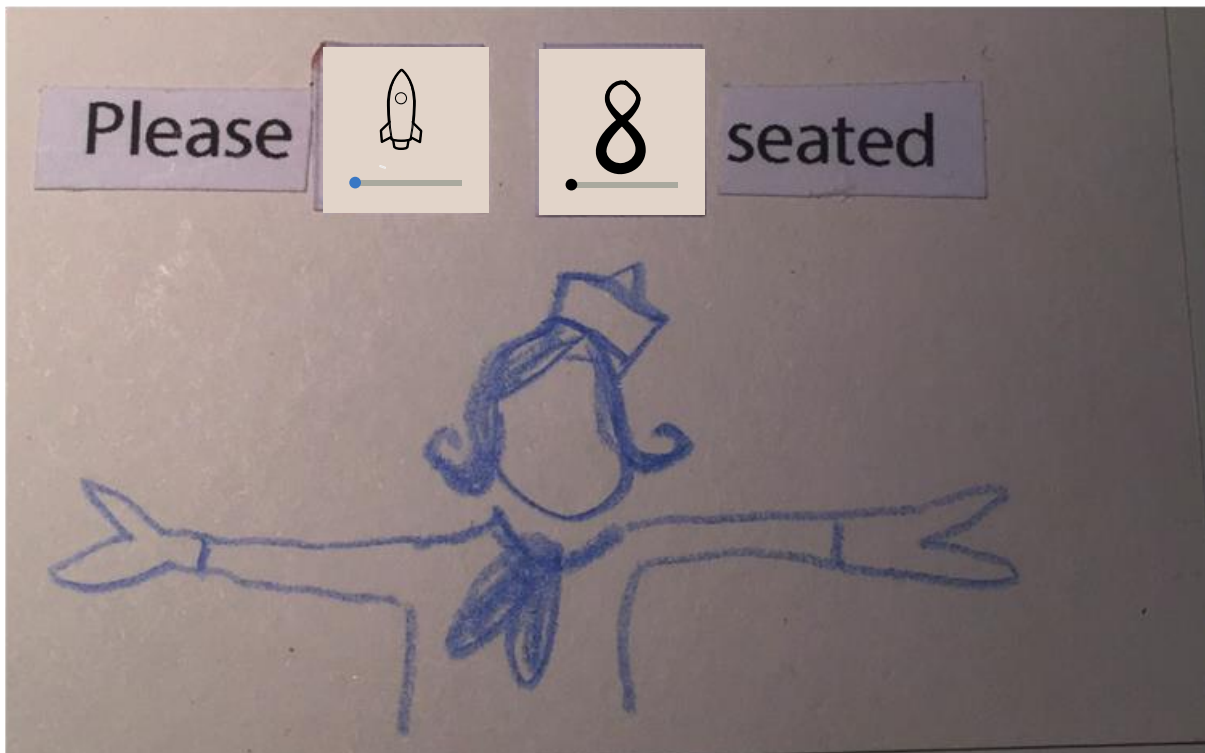
Klistra resten av meningen på framsidan
med ett mellanrum vid ordets plats

Välj ut 1-2 ljudbilder till ordet

Rita en betydelsebild till hela meningen

Steg 3: Träna på korten

För att lära på lång sikt behöver vi upprepa det vi lär. Det betyder inte att vi behöver börja om med lärandet, utan att vi aktivt behöver hämta de nya minnena några gånger. Det räcker inte att läsa igenom de engelska orden, utan du behöver hitta ett sätt att förhöra dig själv så att minnet faktiskt behöver återkallas. Att arbeta med kort är ett enkelt sätt att upprepa på rätt sätt. Genom att titta på sidan med bilderna och säga eller skriva ner det engelska ordet så tvingar vi hjärnan att befästa kunskapen.

Typiskt behöver man återkalla kunskap ca 4 gånger för att den ska långtidslagras. Vår rekommendation är att träna på korten ca 3 ggr/v (om det är möjligt). För att träningen ska bli effektiv vill vi sprida ut den över tid, och träna mest på det som är svårt. Det kan du själv göra, genom att träna på dina kort och lägga dem i olika högar beroende på vilka som var svåra/lätta.

Om du vill vara ännu mer strukturerad med din upprepning så kan du träna i nivåer, t.ex. så här:

- Ta fram fyra kuvert och skriv 1, 2, 3, 4 på dem
- När du tillverkat ett nytt kort, lägg det i kuvert 1
- När du tränar på korten:
  - Om du klarar kortet, flytta upp det en nivå (t.ex. till kuvert 2 från kuvert 1)
  - Om du inte klarar kortet, lägg det i kuvert 1
  - Kort som ska flyttas upp från nivå 4 är klara (långtidslagrade)
- Träna ca 3 ggr/v (om det är möjligt) enligt ett schema där du tränar oftare på de lägre nivåerna än de högre, t.ex.
  - 1:a gången tränar du bara nivå 1
  - 2:a gången tränar du nivå 1 och nivå 2
  - 3:e gången tränar du nivå 1 och nivå 3
  - 4:e gången tränar du nivå 1 och nivå 2
  - 5:e gången tränar du nivå 1 och nivå 4
  - 6:e gången tränar du nivå 1 och nivå 2
  - 7:e gången tränar du nivå 1 och nivå 3
  - Osv (gå tillbaka till 2:a gången)
- Lägg till ca 10-15 nya ord per vecka (om det är möjligt)